

Průzkum vodních živočichů
v rybníce Tovární, Počátky
se zaměřením na ohrožené druhy raků a další bezobratlé
Zpráva

Zhotovitel: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta rybářství a ochrany vod
Zastoupená děkanem: prof. Ing. Pavlem Kozákem, Ph.D.
Adresa: Zátíší 728/II, 38925 Vodňany
IČO: 60076658
DIČ: CZ60076658

Objednatel: Rušar mosty s.r.o.
Majdalenky 853/19, 63800 Brno
IČO: 29362393

Vypracoval: prof. Ing. Pavel Kozák, Ph.D.
Ing. Filip Ložek

Ve Vodňanech dne 24.4.2020

Shrnutí stavu

Rybník Tovární se nachází přímo v obci Počátky, okr. Pelhřimov. Jeho rozloha činí 6,3 ha, teoretická hloubka u výpusti je cca 2,5 m. Dle databáze AOPK byl v přítokové části rybníku potvrzen výskyt kriticky ohroženého raka říčního (*Astacus astacus*). Jednalo se ale pouze o 1 ks samce. Nález je datován k 10.8. 2013. (viz příloha). Rybník se dle informací Jihočeského územního svazu nevypouštěl cca 20 let, dle informací místních rybářů cca 8-9 let. Dle některých informací od rybářů z lovící čety bylo zjištěno, že výskyt raků zde v minulosti zaznamenán byl.

Vlastní průzkum

Obhlídka a odlov na místě byly provedeny dne 21. a 22.4. 2020. Proveden byl jednak odlov do rukou s pomocí sítěk a jednak nastražením 20 ks vrší s návnadou rybího masa přes noc. Ruční průzkum byl proveden nejen ve vlastním rybníce, ale i v jeho přítokové a odtokové části. V rámci průzkumu nebyl odchycen žádný druh raka ani v rybníce Tovární, ani v jeho přítokové či odtokové části. Zaznamenán byl s dominantním zastoupením výskyt berušky vodní (*Asselus aquaticus*), dále hltanovky *Erpobdella* sp., nicméně byl v sedimentu odtokové části zaznamenán výskyt čtyř jedinců škeble rybničné (*Anodonta cygnea*), která patří v ČR k ohroženým živočichům. S ohledem na poměrně velké zabahnění rybníka a jeho vyšší organické zatížení, čemuž mimo typického zápachu a zákalu vody rovněž nasvědčuje zjištěná druhová skladba, je výskyt silnější populace raků říčních málo pravděpodobný. Na druhou stranu nelze úplně vyloučit s ohledem na historické informace.

Doporučení

S ohledem na výskyt škeble rybničné a potenciálního výskytu raka říčního je nutné zabezpečit možnost záchranného transferu těchto živočichů během provádění stavebních prací. S tím je spojená i **nutnost opatření si druhové výjimky ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody** nejlépe již v době přípravy projektu. Termíny stavebních prací je nutné oznámit a zkoordinovat s osobami provádějícími transfer před jejich zahájením. Záchranný transfer je nutné zahájit již při samotném zahájení upouštění rybníku, kdy se jednak nejlépe ověří potenciální výskyt raků a jednak bude nejsnáze proveden vlastní odlov. V pozdější době, v případě nutnosti odlovu raků na bahně bude odlov značně komplikovaný s ohledem na velké zabahnění rybníku, či úplně nemožný. Toto platí i o záchranném transferu mlžů, kde ale může být odlov na bahně komplikovaný od samého začátku. Náročnost záchranného transferu co do času a objemu prací bude reálné stanovit až po upuštění hladiny rybníka a stanovení reálného výskytu ohrožených druhů. K přechovávání potenciálně odlovených raků říčních či škeblí doporučujeme např. jeden z výše položených rybníků, viz. fotopříloha. Toto je nutné ale předjednat s majiteli. Upozorňujeme také na složité vypouštění rybníku s ohledem na špatný stav vypouštěcího zařízení a odtokových stok, které bude komplikovat nejen záchranný transfer, ale i výlov ryb z rybníku a vlastní vypuštění vody.

Přílohy

Nálezová databáze ochrany přírody
AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR

Licenční ujednání | Cítační pravidla

Karta nálezu

[Celkový výpis](#) | [Mapa](#) |

ID | 4256557

Druh | **Astacus astacus** (Linnaeus, 1758) - rak říční | [Karta druhu](#) >

Vyhlaška 395/1992 Sb. ve znění vyhl. 175/2006 Sb | Kriticky ohrožený

Evropsky významný druh | (Směrnice o stanovištích) Příloha V

Červený seznam | VU - Zranitelný

Nepůvodní druh |

Určen, zapsán | *Astacus astacus*

Původní jméno |

Taxonomické zařazení | říše Animalia / kmen Arthropoda / třída Malacostraca / řád Decapoda / čeleď Astacidae

Vlastní nález | Počet 1 | Počítáno samci

Popis umístění lokality | Počátecký potok

Lokalizace | Počátky | kat. úz. Počátky | pole s.m. 6757 | ID zářezu 1049802

Datum | 12.09.2004 | 12.09.2004 | D | ID akce 3916815 | [Karta akce](#) >

Autor | Ing. Petr Hesoun

Zdroj | ŠTAMBERGOVÁ M. et al. (2009) Mapování raků 2003-2009.

Projekt | Sběr floristických a faunistických nálezů

Datová sada | Raci

Zapsal | Administrátor ND adminnd | 22.04.2009

Věřitelnost | Garantováno (Pavlička Alois Ing. Ph.D.) | < [Zpochybnit](#)

Foto

Mapa

Rybník Tovární. Pohled na bezpečnostní přeliv – havarijní stav.

Rybník Tovární. Pohled na přítokovou část.

Odtok z bezpečnostního přelivu pod silnicí.

Odtok rybníku v areálu bývalé továrny, místo nálezu škeble rybníčné.

Odlovení jedinci škeble rybničné (*Anodonta cygnea*)

Hydrobiologický průzkum v odtokové části.

Průzkum v přítoku rybníku Tovární.

Pohled na rybník Tovární od přítoku.

Příprava vrší na odlov raků.

Stražení návnady do vrší.

Stražení vrší do příhodných míst.

Průzkum pod rybníkem Smrčkův.

Smrčkův rybník, ležící nad rybníkem Tovární. Potenciální místo k přechování raků a škeblí.

Smrčkův rybník s příhodnou hrází s ohledem na úkryty raků.

Malý soukromý rybník na rybníkem Smrčkův. Další vhodná lokalita na transfer raků.

Rybníček v areálu Letohrádku sv. Vojtěch. Potenciálně vhodné místo pro přechování škeblí.